

UIT DE HISTORIE VAN BUSSUM EN OMGEVING

De Turkse tent op Bantam

Toen in 1731 Bernd Bicker, eigenaar van Landgoed Schaep en Burgh in 's- Graveland, zijn bezit met een aantal hectares uitbreidde, was dat het begin van wat in 1877, na een roerige geschiedenis van koop, verkoop en vererving Landgoed Bantam ging heten.

Die uitbreiding was in de tijd dat goeude Nederlanders in de ban waren van Turkse invloeden: dure pronkstukken, tapijten en tiere-lantijnen werden grif gekocht. De bekendste uitwas was de handel in tulpenbollen, waarmee onder de naam tulpomania enorme windhandel werd bedreven. Soms

werd voor één enkele tulpenbol wel duizend of meer gulden betaald. Tot op 5 februari 1637 de hele tulpenhandel instortte. Veel investeerders raakten geruïneerd en veel kapitaal van het met de windhandel verdiende geld verwaaide.

In het kielzog van de Turkse hypes liet rond 1750 een aantal landgoedeigenaren op hun bezit een zogenaamde Turkse tent bouwen. Dat deed ook de eigenaar van Schaep en Burgh. Op een heuvel aan de oostkant van het terrein, nu onderdeel van Bantam, werd omstreeks 1744, naar het

Turkse tent

model van een tent op landgoed de Eult in Baarn, een Turkse tent geplaatst. Het was in de exotische tent goed toeven. Vanuit de tent kon men over het toen nog kale Gooi de zeilschepen op de Zuiderzee voorbij zien varen. Hete thee en versnaperingen werden (20

min. lopen) aangevoerd door personeel van Schaep en Burgh.

In 1877 erfden het echtpaar Van Lennep – Van Loon het landgoed. Zij lieten in 1878 Huize 'Bantam' bouwen. De tent was toen al verdwenen, in plaats daarvan werd op de heuvel een stalen tank geplaatst voor de watervoorziening, waarvan de fundamenten nog steeds zichtbaar aanwezig zijn.

De naam Bantam komt van een gebied in West-Java, niet ver van de Straat van Sunda. In 1596 waren hier de eerste Nederlanders in Indië aan land gegaan. In 1683 kwam het gebied onder gezag van de VOC, die daarna de omliggende gebieden geschikt maakte voor verdere koloniale uitbating. Bantam kreeg een hoofdrol in de handel in peper.

In 1899 werd landgoed Bantam verkocht aan bankier Labouchere en in 1924 werd Bantam, in een vlag van natuurbehoud (?), gekocht door de gemeente Bussum, die daarna eigenlijk niet goed wist wat er mee te doen. Om er te mogen wandelen moesten toe-

Huize Bantam

gangskaartjes worden gekocht. Dat deed natuurlijk niemand, want in de hele omgeving kon je gratis en eindelijk genieten van hetzelfde natuurschoon. Intussen stond het landhuis te verkommen, er werden plannen gemaakt en acties gevoerd om het gebouw een nieuwe bestemming te geven, echter alles tevergeefs en in 1978 kwam de slopershamer er aan te pas. Uiteindelijk werd in 1984 landgoed Bantam overgedaan aan Natuurmonumenten.

Ben Koning

Toegangskartje voor Bantam

Historische Kring Bussum
Stationsweg 3 1404 AN Bussum
www.historischekringbussum.nl
tel. 035-69 129 68
www.facebook.com/HistorischeKringBussum